

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:

Kraków

ul. Dunajewskiego 5

Telefon Redakcji 108-86

Telefon Administracji 108-10

Adres telegrafowy:

NAPRZÓD KRAKÓW

Miesięcznik zł. 5-50

Tygodnik zł. 1-25

Zagranicą p. złotych

za zmianą adresu 50 gr.

Wychodzi niedzielnie rano

z wyjątkiem poniedziałków

i dni polubielskich

Koszt PKO Kraków 400.670

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Partijnictwo sanacyjne

Rocznica wymarszu strzeleckiej kompanii kadrowej z Oleandrów była w latach ubiegłych obchodem ogólnonarodowym. Dorocznym marsz „szlakiem Kadrowki” budził odźwięk w sercach najszerszych warstw społeczeństwa. Nawet zagorzali endecy odczuwali sympatię dla wspomnienia bohaterskiej młodzieży, która z wybuchem wojny światowej porwała się do walki o niepodległość Ojczyzny, mierząc siły na zamiary, nie zamierając się. Zaczerał się zwolna dawny spór o „orientację”, jałowy w niepodległej Polsce. Wytwarzała się tradycja ogólnonarodowa.

Ody jednak partijnictwo sanacyjne wzięło w monopol ten obchód symbolizacji i nabiałe wycisnęło na nim pełnię polityczną, charakter ogólnonarodowy marszu „szlakiem Kadrowki” został przekreślony i odczerstono od niego społeczeństwo. Z obchodu narodowego zrobiła się impreza partyjna.

W ubiegły wtorek wieczorem żałobny widok przedstawiał się w Krakowie oczom przechodniów: Za muzyką garstka osób zdała ulicę ku Oleandrom. Wśród tej garstki kilkanaście osób popieranych w łóżku złośliwie mundry, euducane czapki i bluszczące szable. Towarzyszyło im kilkunastu gapiów, zwabionych muzyką. Co jakiś czas krzyczał jeden z owych przebranych: „Niech żyje liga mocarstwowa!” — „Niech żyje!” odpowiadała garstka gapiów, a muzyka: „bum bum bum”.

Tak więc „marsz szlakiem kadrowki” stał się obchodem niedozonego pokurca sanacyjnego, nie mogącego się jakoś narodzić stowarzyszenia „mocarstwowego”...

Obchodzono brało, gdy się patrzyło na to, jak obchód narodowy zeszła na błazństwo...

Partijnictwo sanacyjne do takiego upadku go przewiodło.

Wszystko, co wzniósł, musi więc zbrukać i zmiąć z rąk sanacyjnego partijnictwa.

Partijny charakter sanacyjnej szopki, odrzucający daleko społeczeństwo, przekreślił tradycję, która się zaczynała ustalać.

Dorocznym zjazd legionistów ma się w Radomiu przeobrazić w międzynarodowy faszystów: mają tam przyjechać i „lappowcy” fińscy, abych „udekorować” p. Piłsudskiego, i faszysty węgierscy. Narodowy charakter Związku legionistów ma zaniknąć pod pokostem międzynarodowej baterii...

Tak więc cała ideologia legionistów ma zostać skoszlawiona i splugawiona przez sanacyjne partijnictwo...

Na marginesie ostatnich podwyżek celnych

Przed paru dniami ajencia „Press” („sanacyjna”) a w ślad za nią „Dziennik Ustaw” Rz. P. ogłosił wyższość polskiej taryfy celnej, w dwóch pozycjach: pszenicy i tuszczu.

Ciekawe, jak polska prasa burżuazyjna, która tak gromy rzuciła na rząd niemiecki za ostatnie podwyżki taryfy celnej, tak wsiadywie mało pisała o naszych wyższościach celnych.

Dwie są po temu przyczyny. Po pierwsze postaramy się je namówić.

Po pierwsze, że podwyżki te zostały wprowadzone w życie i ogłoszone najzupełniej bezprawnie. A bezprawie dlatego, że obowiązująca u nas o uregulowaniu stosunków celnych uwzględniała Rząd tylko do jednorazowego podwyższenia cła w każdej pozycji. W odniesieniu do pszenicy i tuszczu rząd uprawnienie to już wykorzystał. Ponowna zmiana stawki celnej na pszenicę i tuszcz mogłaby się uprawomocnić jedynie przez uprzednie przyjęcie odpowiedniej ustawy przez Sejm i Senat.

Ze p. Car dopuścił do ogłoszenia rozporządzenia wyrażającego bezprawne rozporządzenie, temu się już nie dziwimy. Stwierdzamy jedynie, że pierwszy z brzozi import pszenicy lub tuszczu, który rozporządzenie to zakazywał (odmówi wyłączenia podwyższonego bezprawnie cła), uzyskał wy-

rok umiarkowalności ten niedopuszczalny wyskok naszych sier żadzących.

Drugi powód tego „żenującego” stosunku części naszej prasy do wspomnianych wyższości celnych tkwi w fakcie, iż wyższość ta nie była usprawiedliwiona żadną gospodarczą przesłanką.

Geny pszenicy w Polsce — w dniu decyzji rzadu — były najwyższe na świecie. Geny tle (50 zł za 100 kł) nie stają w żadnym stosunku do kosztów produkcji i przed rokiem jeszcze byłyby uznawane za horrendalnie wysokie.

Tak samo i geny tuszczu: bynajmniej nie byłyby one wyższe.

Aczkowieli chwiliowo wobec nadmiaru zboża te wyższości celne mogą nie wpłynąć na wyższość, to jednak na wypadek gdyby sytuacja się zmieniła, warto już teraz stwierdzić, iż robotnicza prasa socjalistyczna odrzuca stawała na stanowisku, że ostatnie podwyżki celne zostały wprowadzone w sposób bezprawny, za przeto obowiązują tylko przez cars, przez który przepły prawne wódcie są zawieszane na kolku.

W chwili porządkowania stanu prawnego w Polsce i ta kwestia będzie musiała być poddana rewizji oraz w drodze prawnej przez Sejm i Senat uregulowana. Inż. Ś. Wroblewski.

O uznanie generała Zagórskiego za zaginionego

W dniu 7 sierpnia upłynęły 3 lata, jak generał Włodzimierz Zagórski, przewieziony z Wilna z więzienia wojskowego na Antokolu do Warszawy, pod konwojem wojskowym, zginął bez wieści. — Najbliższa rodzina generała w celu prawnego uregulowania spraw majątkowych tegoż wystąpiła do wydziału. W sprawie niesporych warszawskiego sądu okręgowego o prawne uznanie generała Zagórskiego za „zaginionego i nieobecnego” oraz o mianowanie kuratorem działu wojskowej, nadejmuż na kresach (w Pogorzelcach na Wołyniu, w powiecie dubieńskim) bratanka generała Stefana Ostoję Zagórskiego.

Pan Stefan Zagórski w podaniu wniesionemu w tej sprawie pomiędzy innymi wyszczególnił:

„Od chwili zaginięcia mojego stryja, ja faktycznie opiekowałem się powyższą działką, obecnie zaś pragnę wystąpić o uznanie moich praw spadkowych po zaginionym oraz pragnę ochronić działkę od dewastacji oraz od możliwości cofnięcia praw do tej działki i przyjęcia z powodów w posiadanie skarbu państwa, pozyskaniem odpowiednio lroki wobec władz wojskowych i jak to widzieć z załączonego opisu wydzielił oraz żołnierzy skich przy gabinecie ministra spraw wojskowych

prośba moja została uwzględniona. Wobec powyższego mam zaszczyt prosić sąd okręgowy o:

- 1) uznanie generała Włodzimierza Zagórskiego za zaginionego i nieobecnego,
- 2) wyznaczenie kuratora praw i majątku zaginionego i nieobecnego generała Włodzimierza Zagórskiego,
- 3) mianowanie nim kuratorem praw i majątku zaginionego i nieobecnego generała Włodzimierza Zagórskiego, jako jego jedynego spadkobiercy oraz jako osoby najbardziej zainteresowanej w zachowaniu tych praw i majątku”.

Przewodząc sprawą ta była rozprawy w sądzie warszawskim przed sędzią Malachowiczem. Podokręgowi przychylił się do prośby pana Stefana Zagórskiego.

Decyzja zapadła na najbliższym posiedzeniu gospodarczym (niejawnym) sądu i stanie się wiadomą w pierwszych dniach przyszłego tygodnia.

W rocznicę śmierci generała Włodzimierza Zagórskiego pojawiła się odezwa z jego portretem, domagająca się wyjaśnienia, co się z nim stało, jakoteż postawienia morderców przed sąd.

Konfiskata „Naprzodu”

Konfiskaty są znakiem czasu. Ilość konfiskat jest miernikiem słabości rządu.

Wczorajszy numer „Naprzodu” został skonfiskowany za pierwszy ustęp artykułu wstępnego p. t. JESZCZE JEDEN „INTERPRETATOR” KONSTYTUCJI i za ustęp artykułu p. t. SANACYJNA UCZCIWOŚĆ o fikcyjnym przetargu ofertowym w Wieliczce.

Uczciwość, moralność, prawo — dostały się w ręce pomajowej na drogę „interpretacji”... „Interpretacja” jest obecnie świętością „państwową”...

Sąd okręgowy w Krakowie. Wydział IV, karny. Dnia 6 sierpnia 1930 r. Sygnatura. IV. P. 22/30. Sad okręgowy Wydział IV, karny w Krakowie na posiedzeniu niezwanym dnia 6 sierpnia 1930 r. po wysłuchaniu głosu Prokuratora Sądu okręgowego wydał następujące postanowienie: Zawiadzenia są po myśli § 469 a. n. p. k. zarządzone i wykonana przez starostwo grodzkie w Krakowie dnia 3 sierpnia 1930 r. do L. III. 22/30 konfiskata czasopisma „Naprzód” Nr. 178 z daty 4 sierpnia 1930 r., z powodu treści artykułu, zamieszczonego na stronie 3 pod napisem „O podążeniu zamilowanemu słowu” a to do słów „wybrano też administratorów” do słów „ustanowił tym podległym” z powodu niezgodności z art. 24 ustawy z dnia 17 lipca 1862 Nr. 6 Dmup z roku 1863. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanego treści powyższego artykułu. Zakazuje ten mający ogłoszony w Dzienniku urzędowym oraz w prasie i formie w najniższym numerze czasopisma „Naprzód”. Gaiły nakład skonfiskowanego pisma ma być zmniejszony. Przeciw powyższemu postanowieniu stały zażalenie w trzech dniach od doręczenia do Sądu apelacyjnego (art. 494 a p. k.). Sąd okręgowy: (popis nieczytelny).

W CZWARTA ROCZNICZĄ PRZEWROTU MAJOWEGO 1926 R.

wyszła z druku sanacyjna książka TOW. MARIANA PORCZAKA

Dykator Józef Piłsudski i piłsudczycy

Do nabycia w księgarniach w Bibliotece TUR, i w Administracji „Naprzodu” (Dunajewskiego 5).

„W Poznaniu złe lotnisko ale jedzenie znakomite”

WYWIAD Z KAPITANEM BROADEM

Kapitan Broad, jeden ze zwycięzców w locie okrężnym awionetek nad Europą, w wywiadzie udzielonym przedstawicieli pewnego dziennika wiedeńskiego, udzieli następujących wiadomości o swym locie:

„Muszę przyznać, że miałem szczęście. Przez cały czas nie sprzyjała nam pogoda... ciągle deszcz. W Poznaniu o mały włos nie spotkało mnie to, co mego przyjaciela Butlera, którego aparat z powodu złego terenu (polskiego) właśnie nadano przewrócić się, skutkiem czego plan mi się popęsał. Butler doprowadził wprawdzie też swój do końca, t. j. do Berlina, ale został wyeliminowany z zawodów, ponieważ w tym locie korzystał z nowego propellera. Również wielu moim kolegów miało pecha, a szczególnie tragicznie był los niemieckiego lotnika Offermanna, który zmalował koło Lyonsu.

Leciałem z przeciętną szybkością 175 km. na

godzinę. Mam tylko dwa punkty karne, co jest stosunkowo bardzo mało.

Organizacja w Niemczech i Austrii była wspaniałą, w Monachium otrzymaliśmy wszystko gratis, w Wiedniu przyjmowano nas niezwykle serdecznie. Okrópnę, można nawet powiedzieć niebezpieczne dla życia, są lotniska w Barcelonie (Hiszpania) i w Poznaniu. Natomiast w Poznaniu jedzenie jest smaczne — i jeżeli w Polsce można coś zjadać kark, to przynajmniej niedźwież tak dobrze się nie je, jak tu.

Zwycięzcę w locie okrężnym przypadła nagroda 100.000 fr. Czy ją otrzymam? Nie wiem. Wraz ze mną jako pierwszy przybył mój kolega Butler i Carberry, oraz Niemcy Morzik, Polte, Poss i Posewak.

Tegoroczny lot polonczył był z nadzwyczajnie miu trudnością. Ale gdyby można było, wyruszyłbym zaraz jeszcze raz.

Wiadomości polityczne

KOMUNISTYCZNI DZIAŁACZE PRZECHODZĄ DO PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Donoszą z Frankfurtu, że Stefana, przewodniczący frakcji komunistycznej w frankfurckiej radzie miejskiej, zgłosił swoje przystąpienie do partii socjaldemokratycznej. Stefana złożył na zjeździe okręgowym partii socjaldemokratycznej oświadczenie, że z najbliższego przekonania powraca do partii, do której należał przed wojną. W partii komunistycznej zajmował przez 10 lat stanowiska kierownicze, musiał jednak stwierdzić, że polityka komunistów jest szkodliwa dla klasy robotniczej. W obecnej sytuacji trzeba wytyczyć wszystkie siły by otworzyć wszystkim robotnikom oczy na fakt, iż tylko partja socjalistyczna zasługuje na ich zaufanie, gdyż ona jedna prowadzi skuteczną walkę z reakcją.

— o o o —

JAK MOŻNA ZAŁATWIWAĆ KWESTJE MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

Do artykułu we wczorajszym „Naprzodzie” p. „Jak można załatwiać kwestję mniejszości narodowych” zakradł się błąd drukarski znieszkodliwiający zupełnie sens artykułu. W mianach „pierwszeństwo będą miały dzieci” znające obu języki przed znającymi tylko jeden, bez względu na to, czy tym jednym jest walijski czy angielski” złożono „obce języki” tak, że następujące twierdzenie, że dzieci angielskie w Walji będą się musiały uczyć po walijsku wydaje się nieusprawiedliwione, gdyż tym samym językiem mogłyby się uczyć i francuski. Jest to jednak zażalenie wywołane błędem drukarskim. Wymianowane rozporządzenie ni brytyjskiego ministerstwa oświaty nie przy-

wizuje żadnych przywilejów do znajomości obcych języków, lecz tylko do znajomości obu języków krajowych, a więc obok angielskiego koniecznie walijskiego.

MATKO!

NIE ŻARUJ DZIECIOM
CUKRU!
CUKIER WZMACNIA
KOŚCI

W każdej postaci: cukierki, marmelady, czekolady, konfitury, soki etc. — cukier daje siłę i zdrowie.

Sprostowanie urzędowe

Słosownie do odezwy starosty pow. w Oświęcimiu, z dnia 2 sierpnia 1930. L. T. B. III. 283/30 proszę po myśli § 19 ust. prasowej z dnia 17/12 1922, Nr. 6, grup. z 1935 o zamieszczenie w najbliższym numerze czasopisma „Naprzód” następującego sprostowania artykułu, zamieszczonego w Nr. 177 czasopisma „Naprzód” z dnia 3/8 1930 r. p. t. „Krzywdy bezrobotnych”: Nieprawdą jest, jakoby w dniu 28 lipca 1930 udzielił referendarz Małik zastępcę starosty powiatowego w Oświęcimiu posłowi Janowi Nosowi informację, że bezrobotni numerze czasopisma „Naprzód” nie dostają doradczego, natomiast prawdą jest, iż referendarz Małik w dniu tym oświadczył posłowi Nosowskiemu, że bezrobotni żonaci, posiadający dzieci, zapomogę doradczą otrzymali, natomiast zgodnie z zarządzeniem władz przełożonych zapomogę doradczą nie otrzymują bezrobotni żonaci bez dzieci i samotni, oraz, że na zapytanie posła Nosala, co mają pojąć bezrobotni i samotni, którzy zapomogę nie otrzymują, polecił referendarz Małik sporządzić spis bezrobotnych żonatyh bezdziełnych, oświadczać posłowi Nosowskiemu, że w sprawie tej przedłoży sprawozdanie władz przełożonych, co też rzeczywiście w drodze telefonicznej natychmiast uczynił. Nieprawdą jest dalej, jakoby rejestrator Maziarz udzielił posłowi Nosowskiemu podanych informacji, aniżeli referendarz Małik, gdyż informacje referendarza Małika oparte były na zarządzeniu władz przełożonych. Nieprawdą jest dalej, jakoby bezrobotni powiatu oświęcimskiego traktowani byli przez starostę powiatowego Mięszpolskiego Zinzeckiego jako zastępcę jego żony krytycy, natomiast prawdziwe jest, że starosta powiatowy, jakoż jego zastępcą referendarz Małik bardzo często interwenjował w przedsięwzięciach, jakoteż i w władz komunalnych, oraz samorządowych w kierunku zatrudnienia bezrobotnych, wskutek czego znaczna część bezrobotnych otrzymała zajęcie, jak również, że gdy w Starym Bieruniu zakłady przemysłowe walcowały o cynku zwolnili robotników w liczbie 17, zamieszkanych w powiecie oświęcimskim, interwenjował natychmiast zastępcą starosty referendarz Małik (gwarantując starostowi w czasie urlopu starosty) u starosty powiatowego w Paszynie w kierunku zatrzymania w pracy powyższych robotników.

Nieprawdą jest wreszcie, by starosta Zarzecki zamknął do aresztu na 3 dni bezrobotnego Stefana Bolka za to, że domagał się zasiłku, natomiast prawdą jest, że Stefan Bolek ukarany został w drodze administracyjnej za niestosowne zachowanie się wobec referenta spraw karnych tutejszego starosty i że następnie dzięki interwencji osobistej zastępcy starosty referendarza Małika tenże Stefan Bolek otrzymał zajęcie w powiatowym zarządzie drogowym w Oświęcimiu. Prokurator Sądu Okręgowego: w z (podpis nieczytelny).

— o o o —

ARKADJUSZ AWERCZENKO

Zbrodnia aktorki

Reżyser rozdzielał właśnie rolę i wciążył prymadonnie grubą kaję.

Oho — zawołała aktorka Lubarska.

Następnie wciążył reżyser kaję i na jej grębkości przewiesił ananiasowi Sarkatowemu.

O Boże — zawołał pełen przerażenia pierwszy amant. — To chyba ze dwa kilo papieru. To naprawdę za dużo. W żaden sposób nie zdzię.

Rola jest stanowczo za wielka.

Bahwan — syknęła przez zęby aktorka Marusina, która grała zawziętą rolę służącej.

To przecie nie jest rola, to przedwzima bimbja — mówiła dalej z obrażeniem Lubarska, udając przymet, iż łamie się pod ciężarem roli.

Glupia głę — myślała tymczasem Marusina — gdyby mi dała dziesięć stron z twojej roli, pokazałabym wam wszystkim jaką ze mnie aktorka.

Później rolę swoje dostał: starsza charakterystyczna Kowirina, komik Luczanin, aktor Tajlew i młoda naiwna Iwanowna.

Marusina patrzyła na reżysera oczami pełnymi łez.

— A ja? —
— O, dla ciebie mam coś — odpowiedział, śmiejąc się, reżyser. — Masz rolę, że palce liżać.

Miedzy palcami trzymał pół arkusza zapisanego papieru.

— Tulaż.

— Nie widzę jej — odpowiedziała urażona Marusina.

— No, no, — zawołał, wzdychając, reżyser — to rola, wprawdzie mała, ale zawiera mnóstwo materiału do gry. Wyobraź sobie, będzieś żoną bogatego kupca, gościeniem w drugim akcie.

— A co mówię?

Następnie innymi gośćmi przychodził do kupca Bolujanowa, culując się z gospodynią domu (reżyser wskazał na Lubarską) i powiada: „Nareszcie przyszedł do pani”. Gospodyni odpowiada: „Bardzo się cieszę. Niech pani siada”.

— Dziękuję. Napiję się nawet filiżanką herbaty.” — „Proszę”.

— Bolujanowa siadała i pije herbatę.

— To wszystko? — zawołał z obrażeniem Marusina. — Wszystko?

— Ależ moja droga, w tem jest mnóstwo materiału dla aktorki, posłuchaj. „Nareszcie przyszedł do pani”. To typ, ta żona kupca Bolujanowa. A potem nie czeka aż jej zaproponują herbatę, ale sama jej ją da.

Marusina z lekkim grymsem przeczytała jeszcze raz rolę, potem powiedziała:

— Ja widzę te posłańca inacej. Ta kobieta wrośła wprawdzie w środowisku kupieckim, ale tęskni do innego świata. Ona ma swoje ideały, jest zakochana w pewnym literacie, ale maż przesładowa jej swoją zdrajcą i podreperaniem. Jest delikant, wrzława...

— Dobrze, dobrze — odpowiedział obojętnie reżyser. — Czy maż je przesładowa, czy nie, to ostatecznie nieważne.

— Zrobię z niej egzaltowaną, histeryczną kobietę.

— Rób jak chcesz — i reżyser zajął się innymi aktorami.

Drugi akt właśnie się rozpoczął. Scena przedstawiała salon w domu Sazonowej (Lubarska). Nadchodzą goście, zjawia się komik (Luczanin), z którym gospodyni prowadzi rozmowę, oczekując na przybycie przyjaciela domu Tichotunowa (Sarkatow), który zjadł już z baronową. Za chwilkę ma się rozpocząć silna dramatyczna scena. Rozmowa prowadzona jest na froncie sceny, eichu pogawiók gości, którzy niczego się nie domyślają, w głębi.

Kiedy kurlyna poszła w górę, Sazonowa była sama na scenie. W zdenerwowaniu wrzuciła ramionami, czytała jakiś list, wreszcie zawołała:

— A więc lo prawda! O, co za lot!

W tej samej chwili wszedł do salonu goście i gospodyni zaczęła ich witając najuprzejmiejszym uśmiechem. Przywitała milczących gości, ucałowała Bolujanowa (Marusina) i kiedy sufler powiedział: „Ach to panu, co za miła niespodzianka!”, powtórzyła za nim, wnieć le słowa.

Marusina spojrzała smutno prosto przed siebie i wreszcie powiedziała.

— Wreszcie przyszedł do pani, moja droga.

— Bardziej się cieszę — szepotał sufler — niech pani siada.

Pani domu całkowicie sądziła się z sutfierem, powtórzyła też jego słowa:

— Bardziej się cieszę. Niech pani siada.

Marusina roześmiała się histerycznie, zaczęła szarpać nerwowo chustkę do nosa i powiedziała.

— Usiądę i nawet napiję się herbaty.

Przegląd prasy

„ROSYJSKO-PRAWOSŁAWNY” KATOLICZYM

„Pisałmy już parokrotnie o usiłowaniu zaszczepienia na naszych kresach jakiejś nowej formy uni, która by w niczem nie naruszała form prawosławnych, miała charakter istотно-rosyjski (co w stosunku do naszych kresów oznacza rusyfikację), ale zato udułowia papiewstwo.

Obecnie p. M. Niwiński opisuje w „Czasie”, jak ten pomysł daje się we znaki licznemu kościołowi polskiemu w Churbino.

Pan N. wyraża, skąd się wzięła ta kolonia na Dalekim Wschodzie:

„Od kilkunastu lat tądzie kolonia polska w Mandżurji, stworzona jeszcze przez zesłańców z powstania 1863. Kolonia ta wolała znaczenie dzięki budowie kolei trans-syberyjskiej, w której wielu Polaków brało udział w charakterze inżynierów, techników i robotników. W czasie wojny japońsko-rosyjskiej i później napłynęło jeszcze wiele elementów polskiego w tamte strony, powstała nawet oskronowa polska w Aszicie. Wyżsi polski na ziemi mandżurskiej koncentrowali się głównie w Churbinie, w którym Polacy mieli parafję rzymską, szkoły, miedzy innymi gimnazjum ku Sławkiewicz, wzniesiono też kościół katolicki, uczęszczany głównie przez Polaków, nadto zbudowano jeszcze dwa kościoły i kilka kapeł wiatdź lirk kolei Wschodnio-Chińskiej.

Oczywiście w tych warunkach i wszystkie sprawy kościelne nabrały charakteru polskiego.

Tak było aż do ubiegłego roku. Obecnie nastąpił zwrot. W tym roku, na wiosnę, przyjeżdżał do Aszity k. Abranowicz, o którym p. N. (wyśmiewszy, że Watykanowski założy, aby nowy obrządek mógł z biegiem czasu przemienić na Syberyję) pisze:

„Zależy mi zatem bardzo na pozyskaniu licznego zamieszkałego w Mandżurji emigrantów rosyjskich, wśród których przeważają elementy skrajnie prawosławne. Tem się tłumaczy, że różne jego posunięcia o posmaku mocz rusyfikatorskim. Tak np. 6 czerwca b. r. urządził „dzień kultury rosyjskiej” na wzór podobnych „dni” organizowanych w innych ośmiskich wychodźstwa rosyjskiego. W kościełach i kaplicach odprawia się nabożeństwa za dusze Miloty i innych ofiar wojny światowej. Wskazywał na uroczystości Bożego Ciała, która w Churbinie miała oddać wybitnie polski charakter. O Abranowiczu wyłożył kazanie po rosyjsku, a jego współpracownik zachęcał do modłów za Rosję. Liczne księży Polacy z szczerą żmłanością do trzech, a łatwiejsze male seminarjów św. Karola, którym domołw wychowywać się głównie chłopcy polscy, zamieniono na misję unięka. Cała ta działalność O. Abranowicza nie przynosi, jak dotąd, żadnego rezultatu dla misji katolickich, nie zdobywa prozeliów w gronie mandżurskiej emigracji rosyjskiej, co jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, gdyż trzymające w niej

prym prawicowe żywioły należą do fanatycznych zwolenników cerkwi narodowej i nie chcą słyszeć o supremacji Rzymu. Zato polityka obecnego wiktariusa generalnego wyraża znaczne sądzki sprawie katolickiej, ponieważ odtręca gruntownie od kościoła tamtejszych Polaków, którzy stanowią rdzeń ludności katolickiej w Mandżurji. Również ideę rzymską narodowe polskie na tem cierpią, gdyż mniej usładowianym elementem grozi rusyfikacja.

Pan Niwiński delikatnie podsuwa rządowi, że pożądaną byłaby interwencja dyplomatyczna rządu w tej sprawie. Ale gdzie się tam znajdzie taki śmiełek, któryby watykańskie ścieżki chciał prostać, notabene gdy Watykan wyobraża sobie, że po tych ścieżkach dojdzie do matecznika najbardziej zwierzyni — bo całego prawosławia rosyjskiego.

LUDZIE WIELCY I MAŁI

Pulkownikowski „Gazeta Polska” napisał na generała Kukieła i profesora Kota w sposób niesłychanie bezczelny.

„Gen. Kukieł! odważaliśmy się natchyniam pismu popierającemu go tak wydanie! — Jak lama krakowska głosi, wystąpił z artykułem przeciw obowozu rządzącemu. Przedejten ten artykuł, któryby miał być podpisywany przez imię krakowska większość uniwersytecką, poczuł się nagle ważnym i powołanym do publikowania swych przejętelnych myśli o rządzeniu. Wsparły został z centralnego punktu działają, kierowanych niezbyt śmiała, lecz sprowadzającą ręką prof. Kota, który został odkrywcą i odkrył wartyści prof. Marchewskiego i w stosunku do wojewody oddał mu palme pierwszeństwa.

Zapomniał o tem, że znakomity chemik może politycznie być słabością lub zgłola nieśmiała i w sposób przedziwnie perfidny usiłował dowiedzieć, iż bez prof. Marchewskiego propagandę obrony przeciwzwojowej jest zgłola niezdolna. Zapomniał dodać, iż bez p. M. i p. M. prof. Marchewskiego, że na czele Państwa stoi znakomicie większej miary uczony chęć, jakim jest prof. Ignacy Modciński, że zatem należałoby może skłonić swój do Państwa mierzyc i temi, wyklucjącymi z wartości naukowych, jeśli te w życiu społecznym nie miałyby żadnej roli przysłankami.

Na to trzeba odpowiedzieć bratni nasz organ lwowski „Dziennik Ludowy”:

„Ten genialny wywód stwierdza, że gen. Kukieł, o czczeniwa przeciwni, myśli niezbyt lotny...”

Lwowiecy znają gen. Kukieła i wiedzą, że to człowiek wybitnych zdolności, charakter który nie kryształ, ale odłam najwyższej miary. Nikogo też nie dziwi, że jest u niego p. Świątkowski i innych dziełszyszych „wzódów”. Poproszta p. Kukieł nie miał kwalifikacji na wołata i pod tym względem rzeczywistnie u myśli niezbyt lotny...”

Na to naprawdę trzeba mieć „odpowiednie” kwalifikacje...

Alie w cytowanym wyżej ustępie z „Gazety Polskiej” znajdujemy ciekawszą jeszcze wywód o chemiku.

Wskazuje, można być znakomitym chemikiem, ale marnym politykiem. „Na czele Państwa stoi jeszcze większy (od prof. Marchewskiego) chemik prof. Ignacy Modciński” powiada „Gazeta Polska”.

„Ale w tem sek, że p. Marchewski został na polski chemik (w LOPP) zdysawianym przez wojewodę Kwąśniewskiego, który jest lekarzem-wenerjkiem. Widać urząd został go i genjalnym chemikiem.

Biedna opozycja! My rzeczywistnie takich cudowców nie posiadamy!”

SKANDALICZNA AFERA Z WYCIECZKA MATURYSTOW DO FRANCJI

Przykre wrażenie uczyniło w Warszawie wyślana przez polski rząd Towarzystwa miedzy-narodowego wymiany młodzieży wycieczki maturzystów pod opieką człowieka, jak się okazało, pozbawionego nietylko wszelkich kwalifikacji organizatorskich, ale co gorsza — skrupułów.

Poproszta uczestnicy wycieczki, którzy wpłacili po 800 zł, i mieli pozostać zagranicą do 19 sierpnia z przyczyn politycznych dwa tygodnie nad Atlantykiem, dwa tygodnie w Paryżu i trzy w Włoszech — wracać musieli przedwcześnie, doznawszy w drodze mnóstwa niewygod i nalykawszy się nawet wiatry. Wracali sami, gdyż kierownik ich porzucił, naturalnie w oczach cudzoziemców skomprominował przytem swodem postępowaniem do polskości.

Odnosząc warszawski „Kurier Polski” obszernie opławszy przysługę wdrowćke młodzieży przypomina, że —

o pana Matuszewskim, „klero-witulu” wycieczki, wszelki słuch zaginął. Warto byłoby jednak zająć się odosłatkami go; takie bowiem skandaliczne zaniechanie swym obowiazunkom zalecać już nie możemy, gdyż oszustwo, o którego młodzież naszą, wysłana przez Miedzy-narodowe Towarzystwo Wymiany Młodzieży, powinna była być zabezpieczona.

Plaskorzeźba marsz. Daszyńskiego

DO WSZYSTKICH ZARZĄDÓW ZWIAZKÓW ZAWODOWYCH, TOWARZYSTW I SYMPA-TYKÓW

Organizacja Młodzieży TUR przystępuje do wydania plaskorzeźby tow. marszałka Sejmu Ign. Daszyńskiego, wykonanej przez prof. Ks. Dunikowskiego. Plaskorzeźba jest o formacie 25X30, w odwiecie z żelaznicy i brzoza. Cena: odlew z żelazny 9 złotych, z brzozy 15 złotych. Wszystkie zarządy Związków Zawodowych oraz Towarzystwa i sympatycy powołani na być plaskorzeźbę. — Przy zamówieniach, które będzie zbierał tow. Białonicki, należy wpłacić na odlew: żelaznikowy 5 złotych, na odlew z brzozy 10 złotych; resztę wpłaca się po odebraniu plaskorzeźby.

Usłucha się na kanapie; zdawało się, że serce wyskoczy jej z piersi.

Tak, tak, kocham do pani, będę twoim gościem, będę dla twoich herbat.

Sazonowa spojrzała z zdumieniem na żonę kupa.

— Proszę, proszę — szepłał gościnny sufler.

— Proszę, proszę. Bardzo się cieszę — potwierdziła zgodnie pani domu.

— Zdziwił mnie bardzo Marusina — nie tak nie gasi grzeczności, jak herbata. Zagranicą nie piję tak dużo herbaty, jak u nas.

— Cicho! — szepłał przerażony sufler.

— Co pani jest, moja droga? Czy nie chora?

Czyż miała jakieś zamiatwienie — spytała Marusina.

Cicho, niech pani milczy! Dlaczego, u diabła, mówi pani to, czego nie mówię? — krzyknął już prawie sufler.

— Sazonowa, pani przechrzeźłem, patrz! na Marusinę, zaczęła improwizować.

Sazonowa, która z niemiem przenależeniem, patrzyła na Marusinę, zaczęła improwizować.

— Przypuszczam, muszę przyznać się z innymi gośćmi. Teraz przysięgam pani herbatę.

— Zdziwił mnie jeszcze przywitać się z innymi — odpowiedziała ze smutkiem Marusina. — Gdyby pani wiedziała, jaka ja jestem nieczciwa!

Mój mąż, to prawdziwie zwierze, niema ani serca, ani uczucia. — Marusina przyłożyła czołuskę do oczu i zawołała histerycznie: — Lepsza śmierć, niż żyć z takim człowiekiem!

— Milcz! do diabła — krzyknął sufler. — Czajniko dyrektora pokazuje ci, co o tem sądzić.

— Chęć poznać inne życie! — wołała lymczasem Marusina, łamiąc z rozpaczą ręce. — Chęć

się uczyć. Chęć wstąpić na uniwersytet. O, dolo kobieto, ktd cię wywiodł!

Niech się pani uspokoi! — zawołała pani domu, zwracając w stronę publiczności wybladłą twarz. — Muszę iść do innych gości...

Marusina złapała się za głowę.

— Do innych gości! A kto są, ci inni goście? Złodziejka i kłamy. Tutaj kolo ciebie cierpi żywy człowiek, a ty nie chcesz nic o nim wiedzieć.

Och, jakie mi źle. Wszakże mają tylko... ha ha ha... żona kupca Bολουjanowa, ale nie widzi i nie zna jej duszy; jej biednego serca. Bote, aż za mekal!

— Zwarzowała! — krzyknął sufler, złapał swoją księgię i uciekł.

— Nie jestem święta — krzyczała teraz Marusina w stronę publiczności. — Jestem tylko kobieta. Kocham, a wiesz kogo. Kocham tego chłopa, człowieka, na którego czekasz. On jest mój i tylko mój. Nie oddam go nikomu. To, co jest napisano o baronowej, to kłamstwo. Miałam, czemu pani grzyzie usta. Ja, zona kupca Bολουjanowa, mówię ci wszystko szczerze i uczciwie. Tak, mam chłopa i on się nazywa Tichonowem.

— Złaz ze sceny i zabierzaj z ta kulis wielokły goścyera.

— Teraz dobrzezy zrobił statek histeryczny, — pomyślała Marusina. Zakryła twarz rękami, u podłogi na kanapie, romiona jej drżały. Wśród szlochów wylądował jej pojętyczny słowo.

Nigdy jeszcze publiczności nie widziała na scenie tak zmieszanych i przerażonych aktorów.

Aktorki, którzy grali gości, nie przestali odwieć, że pija kawa i plotkują między sobą — i oto kie-

dę żona kupca Bολουjanowa miała na kanapie statek histeryczny, aktorki w głębi sceny rozmawiały obojętnie w dalszym ciągu i nikomu nie wpadło do głowy, żeby płacząc kobiecie podać szklankę wody.

Kiedy Marusina wyplakała się już do woli, wstała, podszła chwyciła do pani domu i powiedziała:

— Żegnaj, intrygantko. Teraz rozumiem, dlaczego czesałowaś mnie herbatą. Widziałam przez drzwi, jak woja niema wapińczka wyspywała do siebie, jak żelis biły proszek. Ha, ha, ha! Ależ zona kupca Bολουjanowa sama zrobi koniec ze swym życiem. Żegnaj! Idę tam, skąd już niema powrotu.

Marusina opuściła scenę, żegnana owacyjną salwą oklasków. * * *

Zmęczona i wyczerpana wyszła Marusina za kulisy, kierując się w stronę swojej garderoby. Po drodze natknęła się na reżysera.

— Masz to swoje rzeczy. Należy ci się 28 rubli. Odchodzą 2 ruble tytułem rąk. Oto jest 26 rubli.

— Dobrze — odpowiedziała zmęczonym głosem Marusina. — Niech kto zaniesie moje rzeczy do auta.

— Piótrze, proszę wynieść rzeczy!

— Do widzenia.

— Wynos się!

Marusina wzięła na kostium żony kupca Bολουjanowa, kilka starych, zniszczonych rzeczy, wylała ręką szminkę i, mim obłążonej królowej, opuściła dumnie teatr.

Odbudowa szybu solnego w Bochni

Pożar szybu i młyn solnego w Bochni w dniu 19 lipca wyrządził stosunkowo niewielkie szkody. Od 21 lipca rozpoczęła się odbudowa po pożarze. I w ciągu dwóch tygodni szyb został w zupełności odbudowany kosztem 35 tysięcy zł. Przy budowie zatrudnionych było 200 ludzi. Obecnie szyb jest w stanie całkowicie zdajnym do uruchomienia.

Odbudowy wymagać jeszcze tylko młyn i pomost łączący szyb z mlynem, na co potrzeba jest kwota zaledwie 170.000 zł. Ale zanim się młyn odbuduje, co zajmie nie więcej jak kilka tygodni, można w całości podjąć produkcję. Można mianowicie sprzedawać nieziemioną sól w kawałkach, która u kupców znajduje chętnych odbiorców.

Typmarną dyskusją w Warszawie zarządza redukcję pracy w Bochni do 3 dni w tygo-

dnu. Wykonanie tego, niezmiernie nieuzasadnionego zarządzenia, byłoby ciężkim ciosem dla górników bocheńskich. POCO redukowac pracę? poco mnożyć bezrobocie?

Wszak wystarczy zysynować niewielką kwotę 170 tysięcy zł. na odbudowę, a znaleźć przy odbudowie zatrudnienie 200 ludzi, resztę zaś można zatrudnić przy normalnym wydobyciu soli.

Dlaczego mieliby górnicy bocheńscy wraz z rodzinami przyniżać głodem?

Ministerstwo skarbu rzad tu mała kwota zabiegać wielkie przeszkody. Może w tym wypadku ma przed sobą zadanie uchronienia swoich pracowników przed głodem, a nie wciągania ich w niedzę przy niecelowej i nieuzasadnionej składowi 170 tysięcy zł. za odbudowę mienia państwowego.

Rozłam w Związku legjonistów

LEGJONISCI RADOMSKY PRZECIĄ SANACJI
Z Radomia piszą do „Robotnika”: Na zebraniu legjonistów i powoiaków w dniu 3 b.m. powzięto szereg domowych uchwał. Postanowiono w zjeździe radomskim udziału nie brać, lecz przezwyciężyć dotychczasowe rozkłamy, w szczególności, natomiast do Warszawy w dniu 10 b.m. wysłać delegację z 3-cho osób, za własne składowe pieniądze, nie „dyspozycyjnie”. Dodać trzeba, iż zebranie liczyło 25 osób, było więc najliczniejszym zebraniem legjonistów w Radomiu od lat 6 i było to „jstare leguny”, a nie jacyś tam sympozyj, którzy brali udział w zebraniu „przedmówcy”, a których w Warszawie „legunom” dosłownie było 5-6u. Nie więc dziwnego, że wołci sanacyjni muszą różnymi sztuczkami werbować chłopów na zjazd do Radomia, kłaniać, iż Piłsudski będzie osobiście przyjmował podania o ziemię, że będą bezpłatnie przedstawienia lud, iżś to było w gnieście Rogów. Tyle nasz korespondent z Radomia źródła dowiadując się, że na 130 członków Związku legjonistów w Radomiu nie miał, niż 75 zgłosiło swoje wystąpienie ze Związku i przystąpiło do nowej organizacji legjonistów-demokratów.

LEGJONISCI LUBELSKI BOJKOTUJĄ ZJAZD RADOMSKI

Legjoniści lubelscy w dniu 1 sierpnia powzięli rezolucję, w której oświadczają, że dotychczasowe kierownictwo Związku legjonistów zeszło z drogi, obranej w roku 1914, a temsamem nie realizując, ogłoszonych w tymże stymum roku.

Wobec tego zebrani uchwalili, że na Zjazd legjonistów w Radomiu nie pojadą, lecz postanowiono wybrać delegację na Zjazd do Warszawy.

ZAWIAZANIE GRUPY LEGJONISTÓW-DEMOKRATÓW W PRZEMYSŁU

Odezwa komitetu organizacyjnego legjonistów i powoiaków-demokratów w Warszawie znalazła żywe echo również w Przemyśle. Legjoniści-demokraci zawiązali już miejscową grupę i zgłosili akcję do Centralnego Komitetu Organizacyjnego na ręce tow. Ariczewskiego.

Pobory urzędnicze

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU W SPRAWIE OGRANICZENIA WYSOKOŚCI DODATKOWYCH WYNAGRODZEŃ FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH

Minister skarbu wystosował pismo do kancelarii cywilnej Prezydenta Rady Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady ministrów i wszystkich ministerstw, sprawie ograniczenia wysokości dodatkowych wynagrodzeń funkcjonariuszów państwowych.

Minister skarbu, powołując się na 14 par. ustawy skarbowej z dnia 29 marca br. podaje do wiadomości, interpretacji ostatniego ustępu artykułu 4 tejże ustawy. Interpretacja ta odnosi się przede wszystkim do ustalenia co uważać za dodatki, co pochodzi pod pojęcie dodatkowych wynagrodzeń i do kogo mają zastosowanie postanowienia artykułu 4 ustawy skarbowej.

Na uposażenie określone przez ogólne ustawy, należy uważać płacę zasadniczą, dodatek regulacyjny, dodatek ekonomiczny, stołeczny, kreślowy z uwzględnieniem 5% podwyższenia, dodatek mieszkaniowy i 15 proc. dodatek mieszkaniowy.

Pod pojęcie dodatkowych wynagrodzeń podpadają remuneracja, wynagrodzenia za nadliczbowe godziny pracy, wszelkie dodatkowe wynag-

TOWARZYSZE! ROBOTNICZY I ROBOTNICZE KRAKOW! PRACOWNICY UMYŚLOWI

W niedzielę 10 sierpnia o godzinie 11 przedpołudniem w sali Starego Teatru przy ul. Jagiellońskiej

odbędzie się

ZGROMADZENIE NIEFESTYJNE

pod hasłem:

MIEDZYNARODOWE BRATERSTWO LUDÓW

Przemawiać będą imieniem socjalnej demokracji Niemiec towarzysze:

PAWEŁ LOEHE, prezydent parlamentu niemieckiego;

Dr. KURT ROSENFELD, poseł do parlamentu niemieckiego i Sejmu sakskiego;

MAX SEYDEWITZ, redaktor pisma „Klassenkampf”;

K. MACHE, prezydent miasta Wrocławia;

GRYTA HENNE-LAUFER, komisarz policji kryminalnej, kierowniczka policji kobiecej w Wrocławiu.

W imieniu Niemieckiego Socjalnej Partji Pracy w Polsce:

EMIL ZERBE, poseł na Sejm z Łodzi.

Imieniem PPS:

MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI, poseł na Sejm.

MIECZYSLAW MASTEK, poseł na Sejm.

KAROL MAXAMIN, członek Rady Naczelnej Międzynarodowej Federacji Transportowców.

TOWARZYSZE!

Dajcie wyraz swoim przekonaniom i przydadźcie masowo na wiec!

Niech żyje Międzynarodówka Socjalistyczna!

Niech żyje międzynarodowe braterstwo ludów.

Okręgowy Komitet Robotniczy PPS

Kraków-miasto.

Krakowska Rada Związków Zawodowych.

grodzenia, o ile wysokość ich nie jest określona przez ustawę, wszelkie specjalne dodatki z tytułu szczególnych właściwości służby oraz wszelkie wynagrodzenia perjoencyjne i jednorazowe, przynagrodzenia funkcyjnizujona państwowym, wymierzonym na mocy idniejnych przepisów prawnych przez właściwe władze do nadzoru i udziału we władzach instytucji i przedsiębiorstw, a to niezależnie od tego, z jakich funduszy wynagrodzenia te są wypłacane.

Nie podpadają pod pojęcie dodatkowych wynagrodzeń zaniżony oraz diety i koszty podróży.

PENSJE NIEZALEŻNE OD EMERYTURY

Ministerstwo spraw wewnętrznych rozesało do wszystkich wojewodów okólnik, w którym wyjaśnia, że pobieranie emerytury na zasadzie ustawy emerytalnej nie wywiera żadnego wpływu na wynagrodzenie umowne, pobierane przez emery-

ta, jako pracownika kontraktowego na zasadzie zawartej z nim umowy służbowej.

Wynagrodzenie to należy obliczać tak, jakgdyby dany pracownik nie pobierał emerytury, należy więc wliczać także dodatek regulacyjny, stanowiący integralną część łabali uposażenia, oraz przysznawać dodatki ekonomiczne (sp. dodatek na żonę) bez względu na to, że dany pracownik pobiera już ten dodatek w emeryturze.

KRONIKA

Kraków, 8 sierpnia.

WAKACYJNY KURS POLONISTYCZNY NA WAWELU. Dnia 30 lipca odbyło się zakończenie kursu wakacyjnego polonistycznego, zorganizowanego przez kuratorium okręgu szkolnego krakowskiego. Na program kursu złożyły się wykład z literatury i języka polskiego, prowadzone przez pp. Styszyńskiego Wincencjusza, wyznawców okr. szkół, którzy byli także kierownikami kursu, oraz prof. Jaworka Piotra i Indyka Andrzeja. Przed rozpoczęciem kursu zwiedzili najważniejsze zabytki Krakowa i najbliższe okolice, tj. Starego Bielan, Oków, Czerna, Wieliczki, a następnie dwudniową wycieczkę do Zakopanego. W kursie wzięło udział Nauczycielstwo w liczbie 82 osób z wszystkich województw w Polsce, które nie wzięło udziału w poprzednim roku. Wskazując na wieloznaczność i niejasność, jakie wzniosły się z okazji wykładu, który zrealizowali z pomocą opiecznicy wakacyjnej, przybyli do Krakowa na własny koszt, a jeszcze na taką zadość siły elarg, jeśli godny pełnego uznania.

PROJEKT PRZYJĄCIA OŚWIECENIE ELEKTRYCZNE. W dniu 8 b.m. została uruchomiona instalacja oświecenia publicznego przy ul. Orłowskiej w Promiechach. Gmina ta rozbudowała w ostatnich latach i już obecnie 500 domów, zamieszkałych przez 6.000 mieszkańców. Oświetlenie publiczne obejmuje 179 lamp 60 watowych, które oświetlone 9 kn. nąc. Umożliwiło to mieszkańcom miasta, którzy przyjeżdżają do orłowskiej radcy woi. Starostki, a także wio. Orłowskiej, wiecej miasta dr. Landau, kierownika tymczasowego zarządu gminy Promiech Kozę oraz członków zarządu gminy. Gmina ta jest największą z zasłanych przez elektroniczne miasta w myśl nowego uprządkowania.

NAGŁY ZGON. 6 b.m. zmarła nagle na udar serca w swoim mieszkaniu Józefa Bernacki, lat 40, zam. przy ul. Krakowskiej 150. Lekarz obdorozył dr. Bernackiego po stwierdzeniu przyczyny zgonu polecił przewieźć zwłoki do zakładu medycyny sądowej.

NAPADY NOŻOWCÓW. Na przechodzącego o godz. 2 pop. ul. Barska Wład. Sadockiego, lat 31, kielanin, napadli kilku osobników, którzy go ciężko, zadając mu kilka ran nożami w klatkę piersiową i ręce. Ci sami napastnicy wpadli następnie do mieszkania Szymona Popiela, zamieszkałego przy ul. Barskiej 92 i poraniwszy go nożami zbiegli. Zawezwane pogotowie ratunkowe opatrzyło Sadockiego i Popiela i przewiozło ich do szpitala.

Podczas napadu był przygodopodobnie porażony osobista lub konkurencja zawodowa. Wpadła pod auto ciężarówkę. W drodze o godz. 3 pop. zawezwane pogotowie ratunkowe do Woli Dubackiej, gdzie na idącą drogę do domu do Prochomiana Annę Kutnikową lat 30, żonę robotnika, wpadło auto ciężarówkę Nr. 71226 z Kieś. Kutnikowa odniosła ciężkie rany na całym ciele oraz wstrząśnienie. Pogotowie przyjechało i tak twierdzi szofer prowadzący auto — było spadnięcie koka, wskutek czego auto zjechało do rowu i należało na Kutnikowa. Zawezwane pogotowie ratunkowe opatrzyło ofiarę wypadku i przewiozło do szpitala.

OKRADZONY W POCIĄGU. Wawrzyniec Sokolowski, robotnik zam. w Podlesiu, zjadł w pociągu, że w pociągu na przestrzeni Kraków—Promiech skradziono mu w dniu 6 b.m. kwotę 310 zł.

WŁAMANIA I KRADZIEŻE. Do mieszkań dr. Samuela Schnekkasa, zamieszkałego przy ul. Rakowieckiej, dostali się po otwarciu drzwi wytrymami i kłami złodzieje, którzy skradli szafę i szafkę Bern. Knepnera, szafkę z szafkami, wartości 740 zł. Leop. Klausnerowa, kupcowi, zam. ul. Poleskiej 19, skradziono z szafki bielizny wystawowej w Ryńku G. 7 pojedynczych trzewików, wartości 200 zł. — Róży Farber, zam. przy ul. Smoczej 8, skradziono z szafki 2 poduszki, wartości 200 zł. — Br. Nażockiemu, ogrodnikowi zam. przy ul. Emaus 54, skradziono w noc z zamkniętymi drzwiami i szafkami kwiaty wazonowe, wartości 200 zł.

NAPAD NA SZAMBELEANA. Onegdaj wieczorem młodzi Wincenty Lichni na przechodzącym drogą Szambeleana z Korzennej pow. Grybow i po sterowozowaniu go zrabowali 23 zł. 93 gr. Sprawca został ujęty i oddany sądowni.

TELEGRAMY

POLSKA BANDERA

Gdynia, 7 sierpnia (telefon wł. „Naprzodu”). — Dziś rano odbyły się w porcie telegraficzny wycośnięcie podniesienia flagi polskiej na okręcie „Piłsudski”, należącym do polsko-francuskiego towaryśwa okrętowego. Obecnie były władze cywilne i wojskowe. Jutro odbędzie się lasama uroczystość na okręcie „Polonia”, którym jutro wieczorem odpływa prezydent Rzeczypospolitej p. Mościcki do Tallina. Okrety te przybyły dotychczas pod bandą duńską.

PIORUN ZABIŁ DZIECKO

Katowice, 7 sierpnia (telefon wł. „Naprzodu”). — W miejscowości Przyrzakiu piorun uderzył w czasie burzy w szkołę, w której bawiło się kilkadziesiąt dzieci. Chłopiec 6-letni został zabity, inne dzieci ogłuszone.

ZBRODNICTWO ZAMACH NA POCIĄG

Witno, 7 sierpnia (telefon wł. „Naprzodu”). — W okręgu wileńskim dyrekcyj kolejowej na szlaku Wągrowy—Bogdanów dokonano zbrodniczego zamachu na pociąg. Na torze zderzył się z pociągiem podłożony ładunek i bala wyrwane z polskiego mostu. Maszynista prowadzący pociąg zauważył zasadzkę i chciał zatrzymać pociąg, co mu się jednak tylko częściowo udało. Parowóz najechał na przeszkodę i został uszkodzony. Wypadku w ludziach nie było.

MIEDZYNARODOWY KONGRES URZĘDNICTWA

Genua, 7 sierpnia. Wczoraj otwarto 13. trzydniowy międzynarodowy kongres urzędników państwowych, w którym uczestniczy 300 delegatów z Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Austrii, Niemiec, Szwajcarii itd.

UKŁAD HANDLOWY ANGIELSKO-RUMUŃSKI

London, 7 sierpnia. W Foreign Office został wczoraj podpisany układ handlowy angielsko-rumuński. Przedwzięcijsi delegacji rumuńskiej dr. Tilea wyraził się wobec współpodszywnika „Times” (telegrafu), że z chwilą podpisania układu Towarzystwo brytyjskie uzyskało na najniższej taryfie celnej a brytyjską kapitał i przedsiębiorczość będą miały możliwość korzystania z 10-letnich samych przywilejów, jak przedsiębiorstwa rumuńskie. Fabrykaty angielskie znajdą w Rumunii obszerny rynek zbytu. Dr. Tilea zaznaczył się następnie obszernie znaczeniem politycznym. Jakże posiada nowy układ. Podkreślił, że wypracowanie Rumunii przyniesie z czasem także wzmocnienie polityczne, co posiada dla Anglii znaczenie pierwszorzędne ponieważ Rumunia przedstawia poważny punkt strategiczny w razie ataku Rosji na Dardanels. Sowieci nie okazują obecnie wprawdzie podobnych zamiarów, lecz ze względu na wielkie znaczenie strategiczne obok silnej Rosji sowieckiej powinna się znajdować silna Rumunia. Donosząc o zawarciu układu angielsko-rumuńskiego dzienniki angielskie zaznaczały, że układ ten należy uważać za przesuwający się sz gospodarczy na Bałkanie na korzyść Anglii.

MATKOBOJKA

Berlin, 7 sierpnia. Do Ministerstwa policji w dzielnicy Halensee przybył dziś przedpolicjant 35-letni dziennikarz Thielecki i oświadczył, że ubiegłenoży zaszływał własną matkę, 47-letnią Kamilię Tschöckel. Zznał on, że wieczór, kiedy matka zaywała kąpiele, wszedł do łazienki i po sprzeczce zadał jej kilka pchnięć sztytemem w pierś i ramiona. Wysłana na miejsce zbrodni komisa stwardniała przybyła z zarządzeniem znajdowały się w łazience i były zawinięte w ręcznik i związane sznurem. Prawdomównie zamierzał zbrodniarstwo zbrodniarstwo usunąć z mieszkanka, lecz później tego zaniechał. — Twierdzi on, że działał we własnej obronie.

BUDEŻT FRANCUSKI ROŚNIE PRZERAZLIWIE

Paryz, 7 sierpnia. „Matin” dowiaduje się, że francuski budżet państwowy na rok 1931 będzie o 6 miliardów franków większy od budżetu w roku bieżącym.

PARALIŹ DZIECIECI W ALZACH

Paryz, 7 sierpnia. Jak że Sztraszburż donoszą, epidemia paraliżu dziecięcego w Alzacji przybrała rozmiary coraz groźniejsze. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy w 70 gminach zanotowano 296 wypadków, z których 32 z wynikiem śmiertelnym. W samym Sztraszburż w ostatnich pięciu dniach zaszło 15 nowych wypadków.

Strajk w północnej Francji

Paryz, 7 sierpnia. Strajk robotników w Lille i okolicy znacznie się rozszerzył, ponieważ robotnicy ci innych fabryk, dotąd nie objętych strajkiem, wczoraj wieczór ogłosili strajk generalny. Ogólna liczba strajkujących wynosi dziś 80 tysięcy robotników.

Na obchazie objętym strajkiem doszło we środę wieczorem do nowych zaciągów, jakie tym razem rozegrały się na terenie Belgii. W pobliżu miasta Menin, w odległości około 300 metrów od granicy

francuskiej, zebrano się ponad dwa tysiące robotników strajkujących. Policja belgijska, która usiłowała demonstrantów rozprędzić, została przytłaczana gradem kamieni i próchnych flaszek, w następstwie czego dobiła broni białej i opornych zaskakowała. Dwudziestu robotników odniosło ciężkie lub cięższe rany, a jednemu wśrodku wyklucito oko. Aresztowano 12 demonstrantów, którzy spowodowali rozruchy.

— o o o —

2 miliony bezrobotnych w Anglii

London, 7 sierpnia. Liczba bezrobotnych w Anglii po raz pierwszy w dziejach tego państwa przekroczyła cyfrę 2 milionów. Z końcem ubiegłego tygodnia zarejestrowano w Anglii 2,011,477

bezrobotnych. W stosunku do tego samego czasu roku zeszłego, liczba bezrobotnych wzrosła zatem o około 800 tysięcy osób.

— o o o —

Zacięta bitwa o Cangsze

Waszyngton, 7 sierpnia. Amerykański konsul z Hankau donosi rządowi swemu, że wojna rządząca między wojskami komunistycznymi a Cangsze. Na peryferiach miasta toczą się jeszcze zacięte walki między wojskami rządowymi a komunistami. Młodość jest w większości zniszczona.

London, 7 sierpnia. Oddział płochoy angielskiej, składający się z 5 oficerów i 110 żołnierzy wysłano wczoraj z Szanghaju do Hankau celem wzmocnienia załogi krążownika angielskiego „Cumberland”. Oddział ten wyposażono w karabiny maszynowe. Jutro odejdzie tam drugi oddział. Do portu przybyły wczoraj 3 kontropanowce angielskie, a 4 dalsze krążowniki są już w drodze do Hankau. W ten sposób państwo obce dysponują w Hankau większą siłą zbrojną, co doprowadzi do łączą się z możliwością na jej podstawie potrzebnej zbrodni interwencji.

W południowej części prowincji Anhwei napadli

bandyci na kilka miejscowości, spłondrowali je i zniszczyli dookoła.

Waszyngton, 7 sierpnia. Po konferencji ambasador angielski z podsekretarzem stanu Cardem w sprawie ostatnich wypadków w Chinach wydal departament stanu komunikat, w którym oświadcza, że Stany Zjednoczone nie myślą narazić o zmianie swego polityki względem Chin.

Paryz, 7 sierpnia. Agencja Indo-Pacific donosi z Szanghaju, że w odpowiedzi na zapytanie rządu amerykańskiego rząd nankijski oświadczył, iż nie ma możliwości zagwarantowania cudzoziemcom bezpieczeństwa i dlatego poleca rządowi Stanów Zjednoczonych zarządzić ewakuację miasta Hankau.

Paryz, 7 sierpnia. Wedle Hawasa, nankijski minister wolny wiadomości Kopus konsularny w Hankau wysłał listy do państw obcych wzmocnienia tamtejszego garnizonu i celem ochrony cudzoziemców.

Kłeska posuchy błogosławiona przez rolników

Nowy Jork, 7 sierpnia. Straszne w swych skutkach upały w Stanach Zjednoczonych trwają w dalszym ciągu. W Waszyngtonie omawiane są obecnie sposoby przyścia rolnictwu z pomocą. Minister rolnictwa zamierza udzielić farmerom pożyczek łącznych w wysokości 100 milionów dolarów. Zarządca kolei, która ma wiadomość w Stanach Zjednoczonych są własnością prywatną, przyrzekła swą pomoc. Jakkolwiek ze słownictwa producentów rolnych sytuacja jest krytyczna, to

jednak z innego punktu widzenia susza przyniosła także pewną korzyść, a mianowicie została rozwiązana kwestia nadproduktu zeszłorocznej. Wielkie zapasy zboża i bawełny znajdują obecnie niewątpliwie nabywców, a to, co rolnicy stracili w ilości, będzie sobie mogło powetować w osiągnięciu czegoś nowego. Wobec braku na giełdzie zbożowej w Chicago dowodzi, że zwykła cena produktów rolnych będzie nieunikniona.

KATASTROFA SAMOCHODOWA

Paryz, 7 sierpnia. W Trouville wydarzyła się wczoraj ciężka katastrofa samochodowa. Pewien samochód ciężarowy, podający w szalonym tempie wód ulicy, na zakręcie wjechał na chodnik i wywrócił się latarniami, który spadł na taras kawiarni, raniąc sześć osób. Odbywały się od razu, samochód popadł dalej wód ulicy i przejechał po drodze trzech przechodźców i poranił ich ciężko, a pewnego noworowca przejechał na śmierć.

FANFARONADA MUSSOLINI

Paryz, 7 sierpnia. Agencja Indo-Pacific donosi z Szanghaju, że Mussolini nie przyjął dalkę zebranego przez japoński Cesarski Krzyż dla ofiar wojny uzasadnił Mussolini ten, że katastrofa, jaka dotknęła naród włoski, zostanie w zupełności pokryta przez rząd włoski.

WYBUCH W FABRYCE

Madryt, 7 sierpnia. W fabryce ogni sztucznych w Olleria pod Walencją wydarzyła się wczoraj gwałtowna eksplozja, skutkiem czego zawałła się część budynku. Wśródolei zakału i trzy robotnicy poniosły śmierć.

URASKWANIENIE W PALESTYNE

Jerozolima, 7 sierpnia. Wysoki komisarz ukazał dziś jednego jedynego żydów, który za udział w zeszłorocznych rozruchach został skazany na karę śmierci. Kara śmierci została mu zamieniona na 10-letnie więzienie.

CHOLERA W AFGANISTANIE

London, 7 sierpnia. Z Teheranu donoszą, że w Afganistanie wybuchła epidemia cholery, która pochłania mnóstwo ofiar. Obliczają, że cholera ofiar cholery ujęto dziennie przeciętnie 200 osób.

POWSTANIE KURDÓW

London, 7 sierpnia. Z Angory donoszą, że w okolicy Urty 600 uzburojonych Kurdów przekroczyło granicę i znatkowało tureckie straż granicze. Na granicy Persji i Iraku koncentruje Turcja wielkie masy wojska.

HYDROPLAN POCZYTYWY UTONAŁ

Berlin, 7 sierpnia. Ze Sztokholmu donoszą o zaginięciu wielkiego niemieckiego hydroplanu pocztowego, kursującego między Sztokholmem a Stralsundem. Samolot ten typu Junkers wystartował wczoraj wedle planu o godz. 23. Ostatni raz samolot podał drogą radiową swoją pozycję o godz. 23.50, a potem nie dał już więcej żadnego umówionego sygnału. Poszukiwania zaginionego samolotu i jego załogi, składającej się z 2 osób, zostały dotychczas bez skutku. Możliwe, że aparat spadł do morza i zatonał.

PRZELOT NAD AMERYKĄ

Nowy Jork, 7 sierpnia. Lotnik amerykański Frank Hawks przeleciał wczoraj kontynent amerykański z Nowego Jorku do Los Angeles w czasie rekordowym 14 godzin i 50 minut. Hawks ma nadzieję, że lecąc zwrotnem adą ma się pobić rekord jednego z poprzedników, kapitana Lindbergha, który je przeleciał pokonał w 14 godz. i 45 min.

OUNALEJZYNY LOTNIK AUSTRALSKI

London, 7 sierpnia. Z Batavii donoszą o odnalezieniu lotnika australijskiego Cunninghama, który leciał z Australii do Anglii. Pierwszy etap jego lotu miał być między Bim na wyspie Sumbawa, gdzie jednakże nie doleciał. Lotnika odnaleziono na wyspie Flores, gdzie już przedwczoraj wygładował.

GWAŁTOWNA BURZA

Nowy Jork, 7 sierpnia. Ponad południową częścią stanu Arizona przesłała wczoraj gwałtowna burza porażona z oborowaniem chimney, który wyrzuciła wielkie szrony. Wielkie losy, które nie były granicą meksykańską stało wkrótce pod wodą, która na ulicach miasta dochodziła do wysokości 2 metrów. Wedle dotychczasowych sprawozdań nie oberzło się również bez ofiar w ludziach, których liczba wynosi 80 zabitych. Między innymi jest duży dzieć. Oprócz tego zagłębiono około 30 osób. Wiele budynków zostało zniszczonych lub uszkodzonych.

Po pożarze w łódzkiem kinie „Oaza”

Donosiliśmy o owym pożarze, którego ofiarami stali się mechanicy owego kina Kołda oraz jego 14-letni syn, który w strasznych mękach zmarł w szpitalu. Obecnie dzienniki łódzkie donoszą o wynikach kontroli, przeprowadzonej przez III komisję policyjną, celem ustalenia faktów, związanych z pożarem kina.

BRAK STALOWYCH KASIEK

Przy lustracji kabiny stwierdzono, że nie odpowiadała ona elementarnym wymagom bezpieczeństwa w razie pożaru.

W swoim czasie, gdy komisja dokonała lustracji kina przed jego otwarciem, poleciła właścicielowi „Oazy” dokonać całego szeregu poprawek, a szczególnie *umuruować kasiełki łabowe* w ścianach kabiny, w celu uchronienia filmów przed ogniem.

Polecenie to komisji nie było wykonane, zaś mechanik kina, chcąc mieć ułatwioną pracę przez cały czas trwania seansu miał postawione wszystkie blaszane kasiełki z filmami, stojące na podłodze obok aparatu. Oczywiście, że iskra powstała wskutek krótkiego spicia momentalnie spowodowała zapalenie i prawie że jedyną przyczyną tych części filmów, leżących obok na podłodze.

Władze bezpieczeństwa po pożarze „Oazy” postanowiły jeszcze w bieżącym tygodniu dokonać lustracji wszystkich kabli w kino-teatrach łódzkich, celem stwierdzenia, czy zostały w nich dokonane poprawki, dotyczące zabezpieczenia filmów przed pożarem. Wszystkie kina, które nie będą posiadały stalowych kasiełki zostaną natychmiast zamknięte do czasu zaprowadzenia zabezpieczeń przed ogniem.

(Następcza się tu uważa, że, gdyby podobny rygor zaprowadzono wcześniej, nie czekając na wypadek, nie miałyby miejsca katastrofy w „Oazie”).

NAPAD TŁUMU NA KARETKĘ POGOTOWIA
Tym razem porwy wypędzania dla ofiar, ale nie wchodzi w to, że przy ograniczonym personalu i środkach komórek towarzystwa ratunkowego nie mogą nadążyć z natychmiastowym niesieniem pomocy.

Owóż, gdy strażnicy wnieśli z kabiny omdlałych od dymu i ciężko poparzonych Kołdów, zezwawano do nich pogotowie. Okazało się jed-

nak, iż pogotowie miejskie, Kasy chorych a nawet „Linus Haeckel” znajdują się przy wypadkach w mieście. Zadna karetka nie przybywała. Przeciętno się denerwujące oczekiwania. Wreszcie, gdy zawiąsano pogotowie miejskie, rozgryziony tłum, przewidywano, że obywatela zwłoka powstała z niedbalstwa, w liczbie około 1.500 osób rzucił się na karetę pogotowia, usiłując ją zdemolować, przyczem usiłowano wyćwiczyć z niej lekarza i sanitariuszy, nad którymi chcieli dokonać samosądu. W momencie, gdy tłum zainicjował sanitariuszy, rzucił się im na pomoc nauczelnik i oddział straży ogólniej Karol Matys, który sobą osłonił jednego z sanitariuszy przed razami łasek rozgryzionego tłumy.

Naczelnik Matys wkrótce opowiadał groźną sytuację. Dopiero wówczas tłum dał drogę funkcjonariuszom pogotowia do leżących bez przytomności na ulicy Kołdów, wyniesionych z piosnącej kabiny.

Pod osłoną policji pogotowie odwiezło Kołdów do szpitala.

STRATY MATERIALNE KINA

Dochodzenie przeprowadzone w kierunku strat ustaliło, że właściciel kina Józef Lewin poniósł stratę, wynoszącą około 12.000 dolarów skutkiem spalenia się dwóch filmów. Filmy zostały były zasekureowane.

Związki i zgromadzenie

KONFERENCJA ZARZĄDÓW ZWIĄZKÓW GAZDOWYCH odbędzie się w piątek 8 bm. o godzinie 6:30 wieczór w sali Domu Robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 II p. Porządek dzienny: „Sytuacja polityczna i gospodarcza” — referuje tu, p. M. Mastek. Wszyscy członkowie zarządów Związków zawodowych proszeni są o niezawodne i punktualne przybycie.

Krakowska Rada Związków Zawodowych. POSIEDZENIE RADY CZERWONEGO HARCERSTWA odbędzie się w sobotę 9 sierpnia w lokalu RPR punktualnie o 7 wieczorem. Proszeni są o przybycie tu. Koźmin, Wolkowski, Gogolek, Jankowska, Ścibor i Węgliński.

POSIEDZENIE ZARZĄDU GRUPY I. ZW. METALOWCÓW w piątek 8 bm. o godz. 7 wieczór w lokalu organizacji (Dunajewskiego 5 III p.).

ZAJAZD DROBNYCH DZIERŻAWCÓW ROLNYCH w TARNOWIE odbędzie się w niedzielę 10 bm. o godz. 10 rano w Domu Robotniczym, ul. Goldhamera 83. Na zjazd powinni przyjechać najliczniej; drobni dzierżawcy rolni z okolicznych powiatów, a przynajmniej przysłać swych delegatów.

Związek zawodowy malarzy.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek „Szerebrada”.

Sobota: „Aida”.

Niedziela: „Księżniczka Chicago”.

Poniedziałek: „Róża z Florydy”.

Wtorek: „Lalka” (Ewa Bandrowska).

KINOTEATR

Apollon: „Symfonia północy” i „Pokusy Brodz-

kiego”. Bazalt: „Czarna Indyjska falka” i „Poświęcenie kobiety”.

Corso: „Wywoławczy”.

Dom żołnierza: „Apasza z Paryża”.

Promień: „Mężczyźni przed snem”.

Szuka: „Dziewczyna z piekła” i „Tajemnica kasyjki okrojonej”.

Ulecha: „Sposoby spawania blasz”.

Wenda: „Katarzyna I” (Młotki carcy).

Warszawa: „Życie ludzkie w niebezpieczeństwie”.

RADIO KRAKÓW-SKIE

Piątek 8 sierpnia

11.40: PAT. 11.55: Sygnał czasu, koncert w sali Radyckiej. 12.10: Gramofon. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 15.15: Komunikat gospodarczy. 16.15: Gramofon. 17.35: Odczyt: „Jednostka Regan” (w 150-lecie zgonu, wygł. prof. dr. Wł. Boguski). 18.00: Koncert mandali. 19.00: Warszawa. 19.00: Rozmowa o komunikacji. 19.20: Sierżyna postowa. 19.45: Głęboka polnica z Warszawy i krakowska gębla znotowa. 20.00: Wygł. warszawskiego obserwatorium astronomicznego z wykładem prof. dr. Wł. Boguski. 20.15: Koncert symfoniczny z Dolby Swajcarskiej. 20.30: Felieton z Warszawy: „W eszaryjnym królestwie”, wygł. łp. Apoloniusz Zarycha. 21.15: Komunikaty.

W BIBLIOTECIE TUR

(Kraków ul. Dunajewskiego 5).

są do nabycia:

Pomoc: Zbiórka i zdaleka	1.50
Końskie wierzby: Ueber, pracown. umysł.	1.50
Ustawodawstwo Pracy. T. III. Inspekcja Pracy	2.40
Winter: Duce	3.50
Wawlewska: Zarys dziejów P. P. S.	2.80
Kraśkowska: Praca dzieci i młodocianych	2.50
Zagrodzki: Umowa o pracę pracown. umysłowych	3.40
Sady pracy	2.40
Szymonowski: Umowa o pracę robotniczą	2.40
Roszkowski: Urlopy wypoczynkowe	3.40
Orselti: Karol Fourier, apostoł pracy radcanej	4.00
Orselti: Robert Owen, wielki przyjaciel ludzkości	4.00
Stanisław Rychliński: Czas pracy w przemyśle polskim (w świetle wyników ankiety Związku Stowarzyszenia robotniczych)	4.40
St. Andrzej Radek: Rewolucja w Zagłębiu Dąbrowskim	5.40
Stanisław Rychliński: Marnotrawstwo sił i środków w przemyśle polskim	6.50
E. Frelkowski: Praca młodzieży w przemyśle drukarskim w Polsce	2.75
Zygmunt i Feliks Grossowski: Socjologia partii politycznej	2.50
P. Krapotkin: Spółnictwo a socjalizm wolnościowy	6.00
Zygmunt Piotrowski: Państwo a wychowanie	2.25
Landau: Walka o bezpieczeństwo pracy	5.40
Nowakowski: Marksizm a geografia polityczna	1.50
Karan: Z zagadnień polityki robotniczej	1.50
Porczak: Dyktator J. Piłsudski i Piłsudczy	1.50
Zamówienia z prowincji należy kierować wprost do Księgarni Robotniczej, Warszawa, ul. Warecka 9.	

OBRABIARKI DO METALI WIERZACH ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA SPALAWNE I WARSZTATOWE. DOPY. NARZĘDZIA, MATERIAŁY TECHNICZNE I ELEKTROTECHNICZNE polecia najtaniej 713

I. MACHAU

Sp. z o.o.
Kraków, ulica Dunajewskiego I. 6
Telefon Nr. 3681.

PIERWSZORZĘDZONY ZAKŁAD POGRZEBOWY

„CONCORDIA”

Jana Wolnego, pl. Szczepański 2, Tel. 331

urządza pogrzeby od najekscytlniejszych do najprostszych, przeprowadza obchody i przewozy zwłok do wszystkich krajów

Mniej zaobymy daleko idące uprzejmości. 807

FORTEPIANY—PIANINA

W WIELKIM WYBORZE

także OKAZYJNE polecia

WŁAD. BOŁOŃSKI

Kraków, Rynek Gł. L. 34.

ROWERY ROWERY

wyłącznie każdemu po otrzymaniu zadatku 120, resztę 120 przy odbiorze roweru. Należąca raty wynoszą miesięcznie po 28. — Zamówienie jeszcze dziś rower w najlepszej firmie w Polsce: Dom Wytwórczy rowerów, ul. Dąbrowskiej 4, granicznia 5 KRAKÓW, UL. ZWIERZYŃCZAKA 6. — Cenniki ilustrowane wysłać zupełnie darmo. 891

Ogłaszajcie się w Naprzędzie!

„KONFEKCJA”

E. WOHLMUTH I CH. RUBIN

Kraków, ul. Grodzka 59.

polecia w wielkim wyborze parzone damskie według ostatniej mody. Ubrania marynarskie, sportowe, zarzutki, treneczki, ubrania studenckie, chłopięce i dziecięce, w pierwszorzędny wykonaniu po cenach niskich.

Spółdzielnia Związku Katlarzy

„KAFEL”

Kraków, Towarowa 4, telefon 15703

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie kafełkarskim wchodzące po cenach umiarkowanych i wyłącznie siłami fachowcami

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313

313